

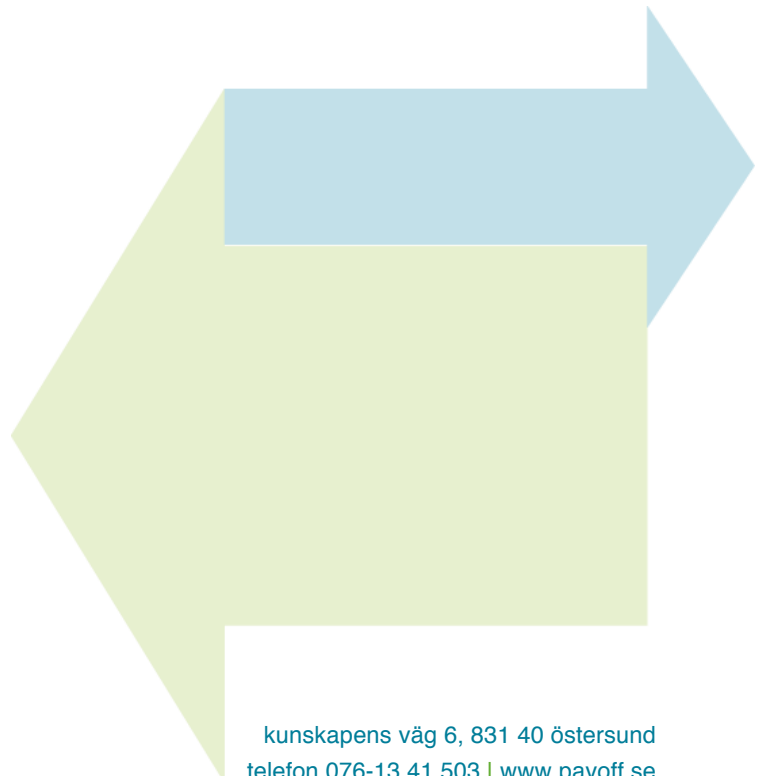

Samhällsekonomiska utvärderingar och analyser

Coachingteamet, Samordningsförbundet FINSAM - Falun

Uppföljningen – vad hände sedan?

2011-12-17

Innehåll

Inledning	3
Redovisning av utvärderingarna, Coachingteamet	5
Resultat, utvärdering 1	5
Resultat, utvärdering 2	6

Inledning

Allt fler arbetsgivare börjar bli varse utmaningen att möta de stora pågående pensionsavgångarna, vilka i sin tur kräver rekrytering av kompetent personal som ska ersätta avgångarna. Försörjningskvoten visar att de flesta kommuner kommer att ha ett underskott i befolkningen vad gäller antal sysselsatta relativt den andel av befolkningen som skall försörjas. Om inte sysselsättningsgraden ökas innebär det att den framtida välfärden hotas. Alla kommer att behövas. **Betydligt fler unga vuxna måste därför komma i arbete**, vilket inte utesluter att arbetskraftsinvandringen måste öka eller att skattehöjningar också kan vara kompletterande lösningar.

Andelen unga vuxna i utanförskap är fortsatt relativt stor och många har varken ett arbete eller studerar för ett framtida arbete, s.k. UVAS. Ju längre tiden går desto större är risken för att de unga far illa och att kraftfulla - och kostsamma - insatser krävs från olika aktörer för att förbättra deras livssituation och bryta utanförskapet. Samtidigt utgör de unga en **arbetskraftsreserv**, som måste integreras både ur ett mänskligt och samhällsekonomiskt perspektiv.

payoff har sedan 2007 utvärderat ett femtiotal projekt med inriktning mot utanförskap, i många fall med unga vuxna som målgrupp. En mycket viktig aspekt kopplat till projekt som genomförs för att bryta ett utanförskap och få deltagarna i egenförsörjning är **hur deltagarnas situation utvecklas på sikt efter avslutat projekt**. Detta kan ge en bild av hur hållbart projektet varit över tiden och om åtgärden bidragit till ett mer bestående resultat. I skriften **Det lönar sig** från Temagruppen Unga i arbetslivet (2011:2) redovisade payoff en samhällsekonomisk utvärdering och analys av 28 projekt med unga vuxna som huvudsaklig målgrupp.

Det lönar sig visade att de projekt som ingick i utvärderingen i genomsnitt var samhällsekonomiskt lönsamma efter år, men att det också fanns en betydande potential till ytterligare minskning av kostnaderna för utanförskapet. Konkret innebär detta att deltagarnas situation måste utvecklas positivt efter avslutat projekt så att flera personer kommer i arbete, ökar sin produktivitet eller minskar behovet av en subvention för anställningen. Ytterligare en faktor som är viktig för det samhällsekonomiska resultatet är att deltagarna minskar sin förbrukning av vård, omsorg och andra insatser som innebär förbrukning av olika resurser.

Det är mycket ovanligt att projekt följs upp efter att projektet avslutats. Av de femtiotal projekt som payoff följt upp under de senaste åren är det endast ett fåtal projekt som gör en uppföljning över hur samtliga deltagares situation utvecklats på sikt, dvs. efter att den första utvärderingen är genomförd. I de fall en uppföljning görs sker denna som regel inom tre till sex månader. Det finns generellt allt för få studier av hur pass hållbara olika projektsatsningar är över tiden sett till målen för deltagarna. Eftersom stora resurser avsätts från samhället avseende arbetslivsinriktade åtgärder är det viktigt att göra mer långsiktiga uppföljningar för att studera huruvida resurserna används på ett optimalt sätt och leder till en måluppfyllelse.

Det är inte heller brukligt att ytterligare utvärderingar genomförs av det samhällsekonomiska resultatet, som ett komplement till en uppföljning av deltagarnas situation. Ungdomsstyrelsen har därför genom Temagruppen Unga i arbetslivet tagit fasta på detta och gett payoff ett uppdrag med syftet att i en **uppföljande utvärdering** studera hur situationen ser ut för deltagarna efter att ytterligare ett år förflutit efter avslutat projekt. Detta har genomförts genom att samtliga 28 projekt redovisade i skriften ***Det lönar sig*** erbjudits att delta i utvärderingen, med förutsättningen att max femton av utvärderingarna skall finansieras av Ungdomsstyrelsen.

Uppföljningen och utvärderingen har som mål att ge en uppfattning om det finns en **långsiktig hållbarhet** i projektens arbete med deltagarna, men också att ge förslag hur framtida projekt kan följas upp effektivare i framtiden.

payoff har ansvarat för att projektägarna tagit fram underlag angående deltagarnas situation ytterligare minst 12 månader som tillägg till det befintliga underlaget om förhållandet 12 månader efter projektavslut. Uppgifterna avseende deltagarna har sedan legat till grund för denna utvärdering.

Resultatet av den uppföljande samhällsekonomiska utvärderingen av Coachingteamet presenteras dels i denna rapport, dels i en skrift med en sammanställning av samtliga rapporter från temagruppen Unga i arbetslivet.

Redovisning av utvärderingarna, Coachingteamet

Resultatet av den uppföljande utvärderingen av Coachingteamet är sammanställt i tabell 2 nedan. Totalt omfattar de uppföljande utvärderingarna 11 projekt med 168 stycken deltagare. Beräkningarna är genomförda på så sätt att **samma personer ingår** såväl i den första som i denna uppföljande utvärdering. På detta sätt anser vi att vi gjort resultaten mellan de båda utvärderingarna mer jämförbara.

För Coachingteamet ingick 25 deltagare i den första utvärderingen medan 15 av dessa ingår i den uppföljande utvärderingen.

Resultat, utvärdering 1

Efter att data rensats för de tio deltagare som inte ingått i den uppföljande utvärderingen redovisas Coachingteamets värden på de nyckeltal som ingick i den första utvärderingen i tabell 1. Enligt vår egen klassificeringsprincip tillhör Coachingteamet klass T9¹.

Som framgår var lönsamheten negativ på kort sikt med en återbetalningstid på 26 månader vilket är något lägre än genomsnittet inom klassen. Verkningsgraden som var på 16 procent ligger något över medelvärdet på de projekt som payoff utvärderat och som är klassificerade att tillhöra klass T9.

Tabell 1. Nyckeltal för Coachingteamet i den första utvärderingen genomförd 12 månader efter att deltagarna lämnat projektet. Redovisningen omfattar endast de deltagare som ingått i den uppföljande utvärderingen.

Coachingteamet	Nyckeltal, samhället	Medelvärden T9
Intäkt/deltagare, kort sikt	106 200 kr	206 700 kr
Lönsamhet/deltagare, kort sikt	- 118 400 kr	- 62 000 kr
Lönsamhet/per deltagare, medellång sikt	306 400 kr	281 900 kr
Projektkostnad/deltagare	224 600 kr	144 700 kr
Verkningsgrad/produktivitet	16 %	13 %
Kostnad per verkningsgrad/effektivitet	14 038 kr	15 300 kr
Återbetalningstid	26 månader	29 månader

Genom en kombination av hög projektkostnad och relativt hög verkningsgrad blir kostnaden per verkningsgrad cirka 14 000 kr, vilket indikerar samma effektivitet som genomsnittet inom klassen.

¹ Klass T9 innebär att projektet 1. primärt varit inriktat mot arbetsmarknaden, 2. utvärderat med vår standardmetod, 3. att potentialen varit normalstor, samt att 4. resurserna stora

Resultat, utvärdering 2

Förändrad intäkt

Som framgår av tabell 2 har den samhällsekonomiska intäkten för Coachingteamet ökat med 80 000 kr per deltagare och år i jämförelse med den första utvärderingen. Känslighetsanalysen, där sämsta och bästa individuella värden har exkluderats, visar på en något mindre ökning av intäkten vilket indikerar att bästa individuella värde var högre (+ 493 700 kr) än det individuellt sämsta (- 39 000 kr).

Görs en uppdelning på kön är skillnaden mycket påtaglig, männen, elva st., uppvisar sålunda en mycket kraftig förbättring medan kvinnorna, fyra st., sänkt sin intäkt relativt den första utvärderingen. Alla fyra kvinnor som ingick i den uppföljande utvärderingen sänkte sin intäkt medan bara två av de elva männen försämrade sin intäkt.

Då intäkten var cirka 106 000 kr vid första utvärderingen innebär det att intäkten påföljande år varit cirka 186 000 kr per deltagare. Förbättringen på 80 000 kr kan tolkas som att sysselsättningsgraden ökat med knappt 15 procent i ett heltidsarbete utan lönesubvention.

Tabell 2. Nyckeltalens förändring för Coachingteamet i den uppföljande utvärderingen genomförd 24 månader efter att deltagarna lämnat projektet.

Coachingteamet	Nyckeltal, samhället
Förändrad intäkt/deltagare, kort sikt, varav	+ 80 000 kr
kvinnor	- 24 800 kr
män	+ 118 100 kr
Förändrad intäkt/deltagare, kort sikt med känslighetsanalys	+ 57 300 kr
Förändrad verksamhetsgrad	+ 14 %
Förändrad verksamhetsgrad med känslighetsanalys	+ 10 %

Förändring i verkningsgrad

Verkningsgradens förändring bekräftar storleken på den förändrade intäkten. Sålunda har verkningsgraden utan känslighetsanalys ökat med 14 procent, medan förbättringen med känslighetsanalys stannar vid tio procent. Det innebär sålunda att den "totala" verkningsgraden (summan av år ett och två) har ökat till 30 procent när beräkningen görs utan känslighetsanalysen. Detta är att betrakta som ett mycket bra resultat även om 70 procent av projektets ursprungliga potential kvarstår. Varje procentenhet av detta som i framtiden kan återskapas antingen genom ökat arbetskraftsdeltagande eller i minskat behov av olika stödresurser utgör en vinst för samhället!

Slutsats

Den uppföljande utvärderingen pekar på en förbättring av resultatet jämfört med den första utvärderingen. Förbättringen motsvarar, i genomsnitt per deltagare, en uppgång i sysselsättningsgraden på cirka 15 procent i ett arbete utan lönesubvention. Uttryckt i arbetstid per dag motsvarar det en "vinst" på cirka en timme och tio minuter.

Slår man ihop ökningen i verkningsgrad vid den uppföljande utvärderingen med resultatet för den första utvärderingen blir den totala verkningsgraden för de två åren cirka 30 procent vilket motsvarar en ökad "sysselsättningstid" på två timmar och 20 minuter per arbetsdag!

payoff AB

Claes Malmquist, 2011-12-17